

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2025 m. sausio 28 d. Nr. 21RE-
(AG-943/05-2024)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš narių Vytauto Kurpuveso (pranešėjas), Ingos Lipnickienės (Komisijos posėdžio pirmininkė) ir Ingos Morkvėnienės, sekretoriaujant Ramūnei Misevičiūtei, dalyvaujant pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės „Rimano biuras“ atstovams O. R., V. S. ir L. A.,

atsakovės viešosios įstaigos Inovacijų agentūros atstovei Inetai Mardosienei, Jurgitai Kutkienei ir Linai Budvytei,

trečiojo suinteresuoto asmens Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos atstovui Aurimui Jankauskui,

viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka vaizdo konferencijos būdu išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės „Rimano biuras“ skundą atsakovei viešajai įstaigai Inovacijų agentūrai dėl sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus (trečiasis suinteresuotas asmuo Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija).

Komisija

n u s t a t ė:

UAB „Rimano biuras“ (toliau – ir pareiškėja, Įmonė) skundu Komisijos prašo: panaikinti VšĮ Inovacijų agentūros (toliau – ir IA, Agentūra) sprendimą atmesti Projekto įgyvendinimo planą Nr. 02-042-T-0033 (toliau – PĮP) dėl neatitikties PFSA reikalavimams (2024 m. lapkričio 6 d. pranešimą apie Projekto įgyvendinimo plano IP Nr. 02-042-T-0033 atmetimą“ Nr. R4-7623-(16.2.31MR)-2024; toliau – Sprendimas); įpareigoti Agentūrą pakartotinai vertinti PĮP Nr. 02-042-T-0033; įpareigoti IA iš naujo įvertinti paraiškas, atsižvelgiant į projekto veiklų suderinamumą su mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir inovacijų (toliau – MTEPI) prioritetais, o ne tik į įmonės pagrindinę veiklą.

Paaiškinu, kad pateikė PĮP pagal Pažangos priemonės Nr. 05-001-01-05-05 „Skatinti įmones skaitmenizuotis“ veiklos „Skatinti skaitmeninių kompetencijų plėtrą didelio našumo skaičiavimo, dirbtinio intelekto, kibernetinio saugumo taikymo srityse“ poveiklės „Labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių čekių skaitmeninimo ir technologijų paslaugoms įsigyti finansavimas“ (Sostinės regionas) ir poveiklės „Labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių čekių skaitmeninimo ir technologijų paslaugoms įsigyti finansavimas“ (Vidurio ir vakarų Lietuvos regionas) projektų finansavimo sąlygų aprašą (toliau – PFSA), kuris yra Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2022 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. 4-877 patvirtinto 2022–2030 metų ekonomikos transformacijos ir konkurencingumo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 05-001-01-05-05 „Skatinti įmones skaitmenizuotis“ aprašo 5 priedas). Sprendime nurodoma, kad PĮP neatitinka Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. 1K-237 „Dėl 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ įgyvendinimo“ (toliau – Taisyklės), 47.1 ir 47.2 papunkčiuose nustatytų reikalavimų, PFSA 2.3.9 ir 2.3.11 papunkčiuose keliamų reikalavimų, taip

pat PFSA 9 punkte nustatyto specialiojo atrankos kriterijaus Nr. 2 bei Taisyklių 2 priedo 9.1 papunktyje nustatytų reikalavimų projektams. Esą pareiškėjos pagrindinė įmonės veikla neatitinka nei vieno Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir inovacijų (sumanosios specializacijos) prioritetų įgyvendinimo koncepcijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022-08-17 nutarimu Nr. 835 (toliau – Koncepcija), prioriteto ir tematikos, PAFT ir PFSA reikalavimų. Su Sprendimu pareiškėja nesutinka, teigia, kad IA netinkamai vertino pareiškėjos tinkamumą, nes ji atitinka pasirinktą MTEPI prioritetą ir jo įgyvendinimo (kriterijus), todėl PĮP privalėjo būti vertinamas ir skirtas finansavimas.

PFSA 2.3.11 papunktyje numatyta, kad pareiškėjas kartu su PĮP pateiktame PFSA 3 priede nurodo, kuriai iš Koncepcijoje nustatytų MTEPI (sumanosios specializacijos) prioritetų priskirtina mažosios ar vidutinės įmonės (toliau – MVĮ) vykdoma veikla, taip pat nurodo, kurią MTEPI prioriteto įgyvendinimo tematiką atitinka MVĮ vykdoma veikla. Koncepcijos 4 punkte nustatyti MTEPI prioritetai įgyvendina Nacionalinio pažangos plano iškelta 1 strateginį tikslą „Pereiti prie mokslo žiniomis, pažangiosiomis technologijomis, inovacijomis grįsto darnaus ekonomikos vystymosi ir didinti šalies tarptautinį konkurencingumą“, o remiantis Koncepcijos 36 punktu, MTEPI (sumanosios specializacijos) plėtros paskirtis – skatinti inovacijomis grįstą ir tvarų ekonomikos augimą, siekiant mokslo ir verslo bendradarbiavimo bei koncentruojant išteklius į didžiausią MTEPI potencialą turinčias sritis. Koncepcijoje numatyti trys prioritetai: 1) „Sveikatos technologijos ir biotechnologijos“; 2) „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“; 3) „Informacinės ir ryšių technologijos“.

Taigi, pagal PFSA pagal specialųjį atrankos kriterijų pareiškėjas privalo atitikti bent vieną MTEPI prioritetą bei pasirinkto prioriteto tematiką, kas Agentūros nuomone reiškia, kad tinkami pareiškėjai yra tik sveikatos srities, pramonės ir informacinių technologijų įmonės. Kitus PĮP Agentūra atmetė, tinkamai neiškomunikavusi, jog tinka tik minėtos srities įmonės.

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 3 straipsnyje numatyti viešojo administravimo principai, kuriais privaloma vadovautis. Vienas jų – atsakomybės už priimtus sprendimus principas, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektas turi prisiimti atsakomybę už administracinio reglamentavimo ar priimtų administracinių sprendimų sukeltus padarinius. Lietuvos teisės sistema pripažįsta teisėtų lūkesčių principą, kuris užtikrina, kad viešojo administravimo subjektų veikla būtų prognozuojama, nuosekli ir neprieštarautų pareiškėjų teisėtiems lūkesčiams. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas (toliau – KT) ne kartą yra konstatavęs, kad neatsiejami teisinės valstybės principo elementai yra teisėtų lūkesčių apsauga, teisinis tikrumas ir teisinis saugumas; šie konstituciniai principai suponuoja valstybės pareigą užtikrinti teisinio reguliavimo tikrumą ir stabilumą, apsaugoti asmenų teises, gerbti teisėtus interesus ir teisėtus lūkesčius. Teisinio reguliavimo pakeitimai turėtų būti daromi taip, kad asmenims, kurių teisei padėčiai jie turi įtakos, būtų užtikrinta reali galimybė prisitaikyti prie naujos teisinės situacijos (asmenų, kuriems taikytinas naujas teisinis reguliavimas, teisinė padėtis pereinamosiomis nuostatomis turėtų būti sureguliuota taip, kad jiems būtų suteikta pakankamai laiko užbaigti pradėtus veiksmus, kurių jie ėmėsi ankstesnio teisinio reguliavimo pagrindu, tikėdamiesi, kad jis bus stabilus, ir įgyvendinti pagal ankstesnį teisinį reguliavimą įgytas teises). Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) yra pažymėjęs, kad teisė remtis teisėtų lūkesčių apsaugos principu taikoma kiekvienam asmeniui, esančiam padėtyje, kuri leidžia manyti, kad institucija sukėlė jam pagrįstą vilčių dėl suteiktų konkrečių garantijų. Garantijomis, galinčiomis suteikti tokių vilčių, laikoma tiksli, nesąlygiška, nuosekli ir tam teisę turinčių patikimų šaltinių, nesvarbu kokia forma, pateikta informacija.

Šiuo atveju IA, vertindama paraiškas, reikšmingai pakeitė Koncepcijos taikymo praktiką, tačiau apie šiuos pokyčius pareiškėjai nebuvo tinkamai informuoti. Tai pažeidžia teisėtų lūkesčių principą, nes: a) pareiškėjai pagrįstai tikėjosi, kad kriterijai bus taikomi taip, kaip jie buvo taikomi ankstesniuose kvietimuose (pavyzdžiui, MVĮ skaitmeninimo kvietime Nr. 05-001-01-05-05), kuriuose įmonės buvo vertinamos pagal projekto veiklą, o ne pagrindinės veiklos suderinamumą su MTEPI prioritetais; b) IA sprendimas pakeisti kriterijų taikymo praktiką buvo įgyvendintas neatskleidžiant šių pokyčių viešai, o tai trukdo tinkamai pasiruošti paraiškų teikimui ir užtikrinti jų

atitikimą; c) teisinių kriterijų interpretavimo ir taikymo praktikos pokyčiai privalo būti aiškiai ir viešai iškomunikuoti prieš kvietimą teikti paraiškas, kad būtų užtikrintas skaidrumas bei lygios galimybės visiems pareiškėjams.

Lietuvos Respublikos Konstitucijos (toliau – Konstitucija) 29 straipsnis nustato, kad visi asmenys yra lygūs prieš įstatymą, teismą ir kitus valstybės institucijų taikomus kriterijus. Šis straipsnis užtikrina, kad teisės aktai ir viešojo administravimo subjektų priimami sprendimai būtų taikomi visiems vienodai, be diskriminacijos ir nepagrįstų ribojimų. Šio principo esmė – kiekvienam suinteresuotam subjektui turi būti sudarytos vienodos galimybės dalyvauti konkurencinėje aplinkoje, įskaitant viešojo finansavimo programose. IA sprendimas pažeidė šį konstitucinį principą, sudarydamas nevienodas sąlygas įmonėms, kurios vykdė inovatyvias veiklas, tačiau buvo eliminuotos dėl to, kad jų pagrindinė veikla, anot Agentūros, neatitiko tam tikrų MTEPI prioritetų. IA sprendimas vertinti projektus pagal pagrindinę įmonės veiklą, o ne pagal projekto veiklų suderinamumą su MTEPI prioritetais, sudarė nevienodas sąlygas įmonėms – įmonės, vykdančios inovatyvias veiklas, tačiau turinčios pagrindinę veiklą, kuri nepatenka į siaurai interpretuotus prioritetus, buvo nepagrįstai eliminuotos. Toks skirtingas požiūris į konkurso dalyvius yra netiesioginės diskriminacijos pavyzdys. Viešojo administravimo subjektai privalo užtikrinti, kad jų sprendimai ir praktika neprieštarautų lygių galimybių principui, kas apima: a) aiškiai ir laiku pateiktą informaciją apie konkursų sąlygas ir jų vertinimo kriterijus; b) kriterijų aiškinimo suderinimą su teisės aktų tikslais ir jų logika, kad nebūtų sudarytos diskriminacinės situacijos; c) pareigą vengti netiesioginės diskriminacijos, kuri kyla dėl kriterijų siauro aiškinimo ar praktikos pokyčių. IA, nepateikusi tinkamų paaiškinimų apie kriterijų pokyčius ir jų taikymo praktiką, pažeidė lygiateisiškumo principą. Sprendimų priėmimo procesas turėjo šias pasekmes: MVĮ, kurios neatitinka pagrindinės veiklos reikalavimų, buvo nepagrįstai diskriminuotos, nors jų projektai buvo inovatyvūs ir galėjo atitikti MTEPI prioritetų tikslus.

Kriterijų taikymo pokytis prieštarauja MTEPI prioritetų įgyvendinimo tikslams, nustatytiems Konceptijoje: a) 36 punktą pabrėžia, kad prioritetų paskirtis yra skatinti inovacijomis pagrįstą ekonomikos augimą, o ne riboti finansavimą, remiantis siauru įmonių klasifikavimu pagal pagrindinę veiklą; b) 4 punktą aiškiai nurodo, kad prioritetų paskirtis yra siekti darnaus ekonomikos vystymosi, todėl inovatyvūs projektai turi būti skatinami, nepriklausomai nuo to, ar pagrindinė įmonės veikla tiesiogiai atitinka vieną iš prioritetų. Siauras kriterijų aiškinimas ir jų taikymo praktikos pokyčiai, nekomunikuojant jų viešai, riboja galimybes finansuoti inovatyvius projektus, kurie galėtų turėti reikšmingą poveikį ekonomikos skaitmenizacijai bei technologiniam vystymuisi. Teisės normų sisteminis aiškinimas reikalauja nagrinėti teisės normas jų kontekste, atsižvelgiant į jų tarpusavio ryšius, tikslus bei bendrą reguliavimo logiką. Vadovaujantis šiuo metodu, PFSA 2.3.11 papunkčio ir Taisyklių 2 priedo 9.1 punkto nuostatos turi būti aiškinamos taip, kad būtų užtikrinta jų atitiktis ne tik techniniams, bet ir tiksliniams teisės aktų reikalavimams bei jų paskirčiai. Sisteminis PFSA 2.3.11 punkto aiškinimas turi remtis platesniu požiūriu į MTEPI prioritetų paskirtį ir jų įgyvendinimo tikslus. Konceptijos 4, 36 punkto nuostatos reiškia, jog prioritetų esmė yra skatinti inovacijas, nepriklausomai nuo pagrindinės įmonės veiklos. Taigi, projekto veiklos suderinamumas su MTEPI prioritetais ir jų tematika yra svarbesnis už pagrindinės įmonės veiklos pobūdį. Toks aiškinimas ne tik užtikrina teisės normų taikymo logiškumą, bet ir leidžia efektyviau įgyvendinti Konceptijos bei PFSA tikslus.

Taisyklių 2 priedo 9.1 punkte nustatyta, kad vertinant projektus atsižvelgiama į pareiškėjo pagrindinę veiklą. Vis dėlto siauras šios normos aiškinimas, kai projektų tinkamumas grindžiamas tik pagrindine įmonės veikla, prieštarauja MTEPI prioritetų universalumo principui. Pavyzdžiui: a) IT sektoriui priskiriama ir socialinių inovacijų sritis, kuri nėra tiesiogiai susijusi su technologine įmonių veikla, tačiau prisideda prie skaitmeninės rinkos plėtros (Konceptijos 47 punktą); b) pramonės sektoriui priskiriama ir atsinaujinančių energetikos išteklių tematika, kuri gali būti skirta tiek verslui, tiek fiziniams asmenims, todėl ją taip pat netikslinga griežtai riboti pagal pagrindinę įmonės veiklą; c) praktiškai tik itin retų įmonių pagrindinė veikla „verslo ir mokslo bendradarbiavimas“, todėl minėtam kriterijui neatitinka ir eilinės/tipinės informacinių technologijų

ar pramonės (gamybos) įmonės. Šie pavyzdžiai rodo, kad koncepcija numato platesnį prioritetų ir tematikų taikymą, kuris neturėtų būti ribojamas siauru įmonės veiklos apibrėžimu.

PIP vertinimo metu pakeista ilgametė praktika dėl projektų atitikimo tipiniam reikalavimui. Praeito kvietimo „MVĮ Skaitmeninimas“ su beveik identišku reikalavimu metu bet kokią veiklą vykdančios įmonės buvo pripažintos kaip atitinkančios reikalavimą, nes buvo svarbus projekto veiklos atitikimas MTEPI prioritetams. Yra ne viena įmonė, kuri buvo pripažinta atitinkanti reikalavimą „MVĮ Skaitmeninimas“ kvietime, o dabar buvo „atmesta“ dėl neatitikimo. Suprantama, kad IA gali griežtinti reikalavimus ar keisti jų traktuotes, tačiau tai turi būti aiškiai iškomunikuojama pareiškėjams iš anksto (b. l. 1–8; 22–29).

Komisijos posėdyje pareiškėjos atstovai palaikė skundo argumentus, akcentavo, kad pareiškėjos veikla skatina inovacijų kūrimą, klientams aiškina, juos moko kaip naudotis pareiškėjos naudojama programine įranga, tokiu būdu prisideda prie programinės įrangos diegimo.

Agentūra prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą. Paaškinu, kad 2024 m. rugpjūčio 12 d. buvo registruotas pareiškėjos PIP dėl projekto „UAB Rimano Biuras skaitmenizavimas“ (toliau – Projektas) finansavimo. Sprendimu IA informavo pareiškėją apie PIP atmetimą.

2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos administruojančiųjų institucijų ir tarpinės institucijos funkcijų sąrašo 5.2 papunktyje nustatyta savarankiškoji IA, kaip administruojančiosios institucijos (toliau – ir AI), funkcija – organizuoti ir atlikti projektų atranką, priimti sprendimus dėl projektų įgyvendinimo planų atmetimo, sudaryti projektų sutartis su pareiškėjais, kuriems skirtas finansavimas, konsultuoti pareiškėjus projektų įgyvendinimo planų rengimo ir teikimo AI klausimais. Pagal Taisyklių 49 punktą, projektų atitiktis projektų atrankos kriterijams tikrinama atliekant PIP vertinimą. PIP vertinimą atlieka AI. Vadovaujantis Taisyklių 47 punktu, kiekvienas projektas turi atitikti atrankos kriterijus: Taisyklių 47.1 papunktyje nurodyta „projektų bendruosius atrankos kriterijus, išdėstytus Taisyklių 2 priede <...>“, o Taisyklių 47.2 papunktyje nurodyta „specialiuosius ir (arba) prioritetinius atrankos kriterijus, jei tokie buvo nustatyti patvirtintame projekto finansavimo sąlygų apraše <...>“. Taisyklių 2 priedo 9.1 papunktis nurodo, kad projektas turi atitikti specialiuosius atrankos kriterijus. Vadovaujantis PFSA 2.3.9 papunkčiu, pareiškėjai ir projektai turi atitikti bendruosius projektų atrankos kriterijus, kurių sąrašas ir vertinimo metodika nustatyti Taisyklių 2 priede, ir atitikti PFSA 9 punkte nustatytus specialiuosius projektų atrankos kriterijus, patvirtintus 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos stebėsenos komiteto 2024 m. birželio 13 d. posėdžio protokoliniu sprendimu Nr. 46P-5 (21). PFSA 9 punkte nurodytas specialusis atrankos kriterijus Nr. 2 „MVĮ vykdoma veikla atitinka koncepcijos ir bent vieno šios koncepcijos prioriteto įgyvendinimo tematiką“, taip pat nurodyta ir šio kriterijaus vertinimo metodika: vertinama, ar MVĮ vykdoma veikla prisideda prie koncepcijos ir atitinka bent vieno šios koncepcijos prioriteto įgyvendinimo tematiką. Kriterijus taikomas tik vertinimo metu. Kriterijaus atitiktis vertinama pagal kartu su PIP pateikiamą užpildytą PFSA 3 priedą.

Aprašo 2.3.11 papunktyje nurodyta, kad pareiškėjas kartu su PIP pateiktame PFSA 3 priede nurodo, kuriai iš koncepcijoje nustatytų MTEPI prioritetų priskirtina MVĮ vykdoma veikla, taip pat nurodo, kurią MTEPI prioriteto įgyvendinimo tematiką atitinka MVĮ vykdoma veikla. Jei MVĮ vykdo kelias veiklas, atitikimas MTEPI prioritetui ir tematikai vertinamas pagal pagrindinę MVĮ veiklą (veiklą, iš kurios gaunama didžiausia dalis pajamų).

Pareiškėjos PIP vertinimas atliktas pagal nustatytas procedūras ir vadovaujantis Taisyklėmis, PFSA, kitais susijusiais dokumentais, PIP ir vėliau pateikta informacija, o vertinimo metu pareiškėjai buvo suteiktos visos įmanomos galimybės teikti papildomą informaciją, paaiškinimus ir dokumentus.

PFSA aiškiai nustato reikalavimą ir išplėstinis reikalavimo aiškinimas nėra galimas. IA negali siaurinamai ar plečiamai aiškinti ir taikyti PFSA nurodytų kriterijų. PFSA rengėjas yra Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija (toliau – Ministerija) ir IA, prieš paskelbdama kvietimą, bendradarbiauja su Ministerija dėl visų PFSA punktų, todėl Agentūra PFSA supranta ir taiko taip, kaip pats PFSA rengėjas.

Koncepcijoje numatyti 3 prioritetai: „Sveikatos technologijos ir biotechnologijos“; „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“; „Informacinės ir ryšių technologijos“. Prioritetinės MTEP ir inovacijų raidos kryptys nustatytos siekiant skatinti šalies ekonomikos pertvarką ir konkurencingumą, t. y. investuojama ne į visas veiklos sritis, bet į tas, kurios kuria arba turi potencialo sukurti didžiausią pridėtinę vertę ir taip padidinti šalies konkurencingumą.

Kartu su PĮP pateikto PFSA 3 priedo 2 lentelėje pareiškėja nurodė, kad pagrindinė Įmonės veikla, iš kurios ji gauna daugiausia pajamų yra „49.10 Teisinė veikla“, o PFSA 3 priedo 3 lentelėje pažymėjo, kad įmonės vykdoma veikla atitinka Koncepcijos prioritetą „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“ ir tematiką „Lanksčios produktų kūrimo, gamybos ir procesų valdymo, dizaino technologijos“. Vadovaujantis Koncepcijos 46 punktu, prioritetu „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“ siekiama užtikrinti efektyvią ir tvarią verslo plėtrą bei skaitmeninių sprendimų ir naujų technologijų diegimą, verslo ir mokslo bendradarbiavimą pramonės srityje ir taip didinti produktyvumą, pridėtinę vertę ir energetinį efektyvumą. IA, siekdama tinkamai įvertinti PĮP atitiktį specialiesiems projektų atrankos kriterijams, kreipėsi į pareiškėją, prašydama paaiškinti, kaip Įmonės pagrindinė veikla siejasi su minėtu prioritetu ir jo tematika.

Pareiškėja 2024 m. rugsėjo 18 d. pateiktame atsakyme nurodė, jog „Pateiktas patikslintas PFSA 3 priedas, buvo per klaidą pasirinktas klaidingas MTEPI prioritetas bei MTEPI prioriteto įgyvendinimo tematika. Pateiktas atnaujintas MTEP prioritetas bei MTEPI prioriteto įgyvendinimo tematika“ ir atsakydama į paklausimą patikslino PFSA 3 priede pateikiamą informaciją 3 lentelėje pažymėdama, kad Įmonės vykdoma veikla atitinka Koncepcijos prioritetą „Informacinės ir ryšių technologijos“ ir tematiką „Dirbtinis intelektas, didieji ir paskirstytieji duomenys, įvairiarūšė analizė, apdorojimas ir diegimas“. Pareiškėja paaiškino, jog savo veikloje naudoja šiuolaikinius informacinių ir ryšių technologijų (toliau – IT) sprendimus, tokius kaip dirbtinis intelektas (toliau – DI) ar didžiųjų duomenų analizė, siekiant optimizuoti savo veiklą, pagerinti klientų patirtį ir padidinti konkurencinį pranašumą. Šios technologijos yra itin svarbios privačių detektyvų paslaugų sektoriuje, siekiant efektyviau rinkti, analizuoti, valdyti ir susieti informaciją ir užtikrinti personalizuotą kokybiškų paslaugų teikimą. DI modeliai padeda rinkti duomenis iš socialinių tinklų, interneto, siekiant rasti naudingą informaciją apie asmenų/įmonių veiklą, kontaktus, gyvenimo būdą ir pan. Taip pat DI pagalba analizuojami garso ir vaizdo įrašai, siekiant gauti reikalingus duomenis. Naudojant didžiuosius duomenis renkami, analizuojami ir koreliuojami duomenys iš įvairių šaltinių, tai leidžia pasiūlyti labiau pritaikytas ir tikslias paslaugas savo klientams ir sukurti jiems didesnę vertę bei pasiekti greitų rezultatų.

Pagal Koncepcijos 47 punktą prioritetu „Informacinės ir ryšių technologijos“ siekiama paskatinti pažangiųjų technologijų kūrimą ir IT sektoriaus verslo ir mokslo bendradarbiavimą, vertės tinklų kūrimą bei kurti ir plėtoti bendrąją Europos skaitmeninę rinką ir e. valdysenos sistemą. IA vertinimu, kuris buvo aiškiai išdėstytas ir Sprendime, pareiškėjos pagrindinė vykdoma veikla savaime neatitinka Koncepcijoje numatytų prioritetų ir jų tematikų. Nors pareiškėja savo veikloje diegia ir naudoja IT sprendimus ir įrankius, vykdoma pagrindinė veikla, iš kurios gaunamos pajamos, nėra susijusi su pažangiųjų technologijų kūrimu ir IT sektoriaus verslo ir mokslo bendradarbiavimu ar vertės tinklų kūrimu, todėl neatitinka šio Koncepcijos prioriteto ir jo tematikų.

Atsižvelgiant į tai, kad pagrindinė Įmonės veikla („69.10 Teisinė veikla“) neatitinka nei vieno Koncepcijos prioriteto ir tematikos, IA įvertino, kad PĮP neatitinka PFSA 2.3.9, 2.3.11 papunkčių reikalavimų ir PFSA 9 punkte nustatyto specialiojo projektų atrankos kriterijaus Nr. 2, taip pat PAFT 47.1 bei 47.2 papunkčių bei PAFT 2 priedo 9.1 papunkčio reikalavimo. Dėl šios priežasties, vadovaujantis PAFT 70 punktu, PĮP buvo atmestas.

Pareiškėja skunde teigia, kad neva buvo pažeisti jos teisėti lūkesčiai, nes pareiškėjai pagrįstai tikėjosi, kad kriterijai bus taikomi taip, kaip jie buvo taikomi ankstesniuose kvietimuose. IA atkreipia dėmesį, jog kvietime „Skaitmeniniai MVĮ čekiai“ atitiktis Koncepcijai vertinama pagal pagrindinę veiklą, iš kurios gaunama didžiausia dalis pajamų, o ne projekto veiklą. Tuo tarpu kvietime „MVĮ skaitmeninimas“ nebuvo reikalavimo, kad veikla, susijusi su Koncepcijoje numatytais prioritetais ir tematikomis, būtų pagrindinė įmonės veikla (veikla, iš kurios gaunama didžiausia dalis pajamų). Pareiškėja bando teigti, jog IA pagal skirtingus kvietimus pateiktus projektų įgyvendinimo planus

turi vertinti vienodai, nors skirtingiems kvietimams patvirtinti atskiri projektų finansavimo sąlygų aprašai su juose nurodytais konkrečiais reikalavimais pareiškėjams ir projektams. Tai visiškai nepagrįsta išvada, kadangi konkretūs reikalavimai yra nustatomi būtent atitinkamo kvietimo projektų finansavimo sąlygų apraše ir visi pateikti projektų įgyvendinimo planai vertinami būtent pagal tame apraše nustatytus reikalavimus, griežtai laikantis Taisyklių 5.1 papunktyje nustatyto lygiateisiškumo principo, nustatančio, kad visiems tam tikro kvietimo PĮP ir (ar) projektams turi būti taikomi vienodi planavimo, vertinimo ir įgyvendinimo priežiūros principai.

Pareiškėja taip pat bando teigti, kad Sprendimas pakeisti kriterijų taikymo praktiką buvo įgyvendintas neatskleidžiant šių pokyčių viešai. Tačiau dokumentų projektai viešam aptarimui buvo paskelbti viešai, kur visiems buvo galimybė pateikti pasiūlymus dėl formuluočių ar finansavimo sąlygų: 2024 m. birželio 5 d. buvo paskelbtas PFSA projektas; pastabų/pasiūlymų dėl šio kriterijaus nepateikta. Be to, skelbiant atitinkamą kvietimą teikti projektų įgyvendinimo planus, visi kriterijai ir reikalavimai visiems pareiškėjams yra viešai prieinami ir žinomi, o IA pareiškėjų pateiktus projektus atrenka griežtai laikydamosi atitinkamame projektų finansavimo sąlygų apraše nustatytų reikalavimų pareiškėjams ir projektams. Kvietimo „Skaitmeniniai MVĮ čekiai“ informacija ir dokumentai patalpinti <https://esinvesticijos.lt/kvietimai/skaitmeniniai-mvi-cekiai>.

IA pareiškėjų pateiktus atitinkamo kvietimo projektų įgyvendinimo planus vertina taikydama vienodus vertinimo standartus pagal Taisyklėse, projektų finansavimo sąlygų aprašuose, vidaus teisės aktuose, detalizuojančiuose projektų įgyvendinimo planų vertinimo procesą, nustatytus reikalavimus, t. y. IA griežtai laikosi Taisyklių 5.1 papunktyje įtvirtinto lygiateisiškumo principo.

Tai, jog Sprendimas netenkina pareiškėjos lūkesčių, niekaip nesąlygoja, kad jos atžvilgiu nebuvo atliekamas geras administravimas, kadangi IA Sprendimą priėmė visapusiškai išnagrinėjusi turimą informaciją, bandant nustatyti įmonės pagrindinę veiklą ir taip siekiant įvertinti veiklos atitiktį PFSA numatytam specialiajam kriterijui Nr. 2. Pareiškėja yra atsakinga ne tik už teikiamų dokumentų teisingumą, bet ir, kad gautų finansavimą jos teiktam PĮP, turėjo nurodyti išsamią, detalią informaciją, siekdama pagrįsti, jog atitinka bendruosius ir specialiuosius atrankos kriterijus. Sprendimas atitinka tiek VAĮ 10 straipsnio 5 dalyje numatytus reikalavimus, tiek šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 5 punkte įtvirtintą išsamumo principą, t. y. Sprendimas yra pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, motyvų išdėstymas IA Sprendime yra adekvatus, aiškus ir pakankamas (b. l. 65–72).

Atsakovės atstovės Komisijos posėdyje palaikė atsiliepiamo argumentus, prašė skundą atmesti.

Trečiasis suinteresuotas asmuo Ministerija prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą. Paaiškino, kad pagal teisės aktus tik Agentūrai yra suteikta teisė vertinti pateiktus PĮP, priimti sprendimus dėl jų atitikties teisės aktuose keliamiems reikalavimams, nustačius, kad pateikti projektų įgyvendinimo planai neatitinka projektų finansavimui keliamų reikalavimų, priimti sprendimą tokius projektų įgyvendinimo planus atmesti.

PFSA 2.3.11 papunktyje nurodyta, kad pareiškėjas kartu su PĮP pateiktame PFSA 3 priede nurodo, kuriai iš Konceptijoje nustatytų MTEPI prioritetų priskirtina vykdoma veikla, taip pat nurodo, kurią MTEPI prioriteto įgyvendinimo tematiką atitinka vykdoma veikla; jei MVĮ vykdo kelias veiklas, atitikimas MTEPI prioritetui ir tematikai vertinamas pagal pagrindinę veiklą (veiklą, iš kurios gaunama didžiausia dalis pajamų). Taigi kvietime „Skaitmeniniai MVĮ čekiai“ atitiktis Konceptijai vertinama pagal pagrindinę veiklą, iš kurios gaunama didžiausia dalis pajamų. Tuo tarpu, skunde minimame kvietime Nr. 05-001-01-05-05 „MVĮ skaitmeninimas“ nebuvo reikalavimo, kad veikla, susijusi su Konceptijoje numatytais prioritetais ir tematikomis, būtų pagrindinė įmonės veikla.

PFSA 2.3.11 papunktyje aiškiai ir nedviprasmiškai yra nurodyta, kad jei įmonė vykdo kelias veiklas, atitikimas MTEPI prioritetui ir tematikai vertinamas pagal pagrindinę veiklą. Šioje nuostatoje yra aiškiai nustatytas reikalavimas ir išplėstinis reikalavimo aiškinimas nėra galimas. IA neturi teisės aktais suteiktų įgaliojimų (kompetencijos) siaurinamai ar plečiamai aiškinti ir taikyti PFSA nurodytų kriterijų. Visuotinai pripažįstama ir žinoma, kad civilinėje teisėje galioja principas leidžiama viskas,

kas neuždrausta, o viešojoje teisėje – draudžiama viskas, kas nėra tiesiogiai leidžiama. Pareiškėja, teikdama PĮP, turėjo susipažinti su šiuo reikalavimu.

Remiantis Valstybės duomenų agentūros duomenimis, pagrindinė pareiškėjos veikla yra „69.10 Teisinė veikla“, kartu su PĮP pateikto 3 priedo 2 lentelėje pareiškėja nurodė, kad pagrindinė įmonės veikla, iš kurios gauna daugiausia pajamų, taip pat yra „69.10 Teisinė veikla“. IA, atsižvelgdama į tai, kad pagrindinė įmonės veikla neatitinka nei vieno Konceptijos prioriteto ir tematikos, priėmė sprendimą atmesti PĮP. IA prie sprendimo pateiktuose paaiškinimuose paaiškino, kad įvertino tai, kad pareiškėja savo veikloje diegia ir naudoja IT sprendimus ir įrankius, tačiau jo vykdoma pagrindinė veikla, iš kurios gaunamos pajamos, nėra susijusi su pažangiųjų technologijų kūrimu ir IT sektoriaus verslo ir mokslo bendradarbiavimu ar vertės tinklų kūrimu.

Sprendimas yra argumentuotas ir pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, laikantis numatytų reikalavimų ir principų, yra teisėtas ir pagrįstas (b. l. 55–60).

Trečiojo suinteresuoto asmens atstovas Komisijos posėdyje palaikė atsiliepimo argumentus, prašė skundą atmesti.

Skundas atmestinas

Remiantis į bylą pateiktais dokumentais nustatyta, kad pareiškėja 2024 m. rugpjūčio 12 d. pateikė PĮP, prašydama paramos Projekto „UAB „Rimano biuras“ skaitmenizavimas“ įgyvendinimui (b. l. 73–93). Kaip nurodyta PĮP priede „Informacija, reikalinga Projekto atitikčiai projektų atrankos kriterijoms įvertinti“, pareiškėjos veikla pagal ERVK 2 red. yra „49.10 Teisinė veikla“. MTEPI prioriteto įgyvendinimo tematika – „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“, tematika „Lanksčios produktų kūrimo, gamybos ir procesų valdymo, dizaino technologijos“. Nurodė, kad teikia aukštos kokybės privataus detektyvo paslaugas privatiems bei juridiniams asmenims. Įmonės patyrusių darbuotojų komanda yra pasirengusi savo klientams padėti apsaugoti ir apginti savo asmenines teises ar teisėtus interesus, taip padėti klientams efektyviau pasiekti norimų tikslų. Įmonė nuolat investuoja į naujų IT diegimą, kurios pagerina verslo valdymą, teikiamų paslaugų kokybę, padidina darbuotojų darbo našumą ir efektyvumą, santykį su klientais bei jų patirtį. Projekto metu bus vertinami organizacijos kibernetinio saugumo mechanizmai, sistemos ir procesai, siekiant užtikrinti, kad jie atitinka nustatytus saugumo standartus ir geriausias praktikas (b. l. 88–90).

PĮP vertinimo metu IA 2024 m. rugsėjo 11 d. kreipėsi į pareiškėją, prašydama pateikti papildomą informaciją (b. l. 106–111). Pareiškėja pateikė atsakymą, kuriame patikslino, kad teisinės veiklos kodas turėtų būti 69.10. Atsakydama į klausimą kaip pagrindinė veikla siejasi su sumanios specializacijos prioritetu „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“, paaiškino, kad pateiktas patikslintas PFSA 3 priedas, buvo per klaidą pasirinktas klaidingas MTEPI prioritetas bei MTEPI prioriteto įgyvendinimo tematika. Pateiktas atnaujintame 3 priede nurodė, kad projektas atitinka prioriteto „Informacinės ir ryšių technologijos“ įgyvendinimo tematiką: „Dirbtinis intelektas, didieji ir paskirstytieji duomenys, įvairiarūšė analizė, apdorojimas ir diegimas“. Paaiškino, kad savo veikloje naudoja šiuolaikinius IT sprendimus, tokius kaip DI ar didžiųjų duomenų analizė, siekiant optimizuoti veiklą, pagerinti klientų patirtį ir padidinti konkurencinį pranašumą. Šios technologijos yra itin svarbios privačių detektyvų paslaugų sektoriuje, siekiant efektyviau rinkti, analizuoti, valdyti ir susieti informaciją ir užtikrinti personalizuotą kokybiškų paslaugų teikimą. DI modeliai padeda rinkti duomenis iš socialinių tinklų, interneto, siekiant rasti naudingą informaciją apie asmenų/įmonių veiklą, kontaktus, gyvenimo būdą ir pan. Taip pat DI pagalba analizuojami garso ir vaizdo įrašai, siekiant gauti reikalingus duomenis. Naudojant didžiuosius duomenis renkami, analizuojami ir koreliuojami duomenys iš įvairių šaltinių. Konceptijos 47 punkte nurodyta „dėl aukšto dirbtinio intelekto sprendinių diegimo ir su juo susijusio automatizavimo ateityje visos įmonės turės tiesioginių ir (arba) netiesioginių sąsajų su informacinių ir ryšių technologijų rinka, nes jau dabar ši rinkos dalis sparčiai plečiasi. Didieji duomenys – technologinė tendencija, kuri apima didžiųjų duomenų apdorojimo technologijas, duomenų vizualizaciją, atviruosius duomenis (tiek valstybės, tiek įmonių), atvirąsias paslaugas. <...> IT technologijų skverbtis į daugelį sričių (sveikatos priežiūra, švietimas, transportas, valstybės valdymas, finansų sektorius, gamyba) bei panaudojimo būdų įvairovė atveria

kelius naujiems verslo modeliams ir naujiems sektoriams“. Konkretūs sprendimai, kurie naudojami Įmonės veikloje privačių detektyvų paslaugų teikimo sektoriuje, taikant dirbtinį intelektą (DI) ir didžiųjų duomenų analizę: 1) Skopenow – šis įrankis naudoja DI algoritmus ir didžiuosius duomenis, kad galėtų tiksliai stebėti ir pateikti vertingą informaciją apie ieškomus fizinius ir juridinius asmenis iš internetinės paieškos bei socialinės žiniasklaidos, taip pat leidžia rinkti ir susieti didelius duomenų kiekius ir remiantis šia informacija pateikti personalizuotas ataskaitas ir rekomendacijas klientams; 2) Microsoft Power BI – naudoja DI, kad automatiškai sugeneruotų išvalgas iš didelių finansinių duomenų rinkinių. Jie padeda suprasti įmonės finansų tendencijas, klientų elgseną ir prognozuoti būsimus pokyčius. Tai leidžia įmonei greitai surinkti ir analizuoti duomenis, optimizuoti veiklą ir pagerinti strateginį planavimą; 3) Salesforce Einstein – platforma integruota į klientų valdymo sistemą (CRM) ir padeda įmonei teikti personalizuotas darbo su klientais rekomendacijas (b. l. 94–105).

Ginčas byloje kyla dėl Sprendimo, kuriuo Agentūra nusprendė atmesti PĮP.

Kaip nurodyta Sprendime, Konceptijoje numatytais prioritetais ir tematikomis siekiama išskirti sritis, kurios turi didelį MTEPI potencialą, skatinant pažangių technologijų kūrimą, skaitmeninių sprendimų ir naujų technologijų diegimą pramonės srityje bei mokslo ir verslo bendradarbiavimą. Pareiškėjos pagrindinė vykdoma veikla (teisinė veikla) savaime neatitinka Konceptijoje numatytų prioritetų ir jų tematikų. Nors pareiškėja savo veikloje diegia ir naudoja IT sprendimus ir įrankius, tačiau jos vykdoma pagrindinė veikla, iš kurios gaunamos pajamos, nėra susijusi su pažangiųjų technologijų kūrimu ir IT sektoriaus verslo ir mokslo bendradarbiavimu ar vertės tinklų kūrimu, todėl pareiškėjo vykdoma veikla neatitinka Konceptijos prioriteto „Informacinės ir ryšių technologijos“ ir prioritete numatytų tematikų. Atsižvelgiant į tai, kad pareiškėjos pagrindinė veikla neatitinka nei vieno Konceptijos prioriteto ir tematikos, PĮP neatitinka PFSA 2.3.9, 2.3.11 papunkčių reikalavimų ir PFSA 9 punkte nustatyto specialiojo projektų atrankos kriterijaus Nr. 2, taip pat Taisyklių 47.1 bei 47.2 papunkčių bei 2 priedo 9.1 papunkčio reikalavimo. Dėl šios priežasties, vadovaujantis Taisyklių 70 punktu, PĮP atmetamas (b. l. 30–40).

Pareiškėja skunde teigia, kad sprendimas naikintinas, nes IA per siaurai ir netinkamai aiškino Konceptijos nuostatas, pakeitė anksčiau galiojusias vertinimo taisykles bei neišviešino informacijos apie kriterijų pokyčius ir jų taikymo praktiką, pažeidė lygiateisiškumo bei teisėtų lūkesčių principus, be to, buvo užkirstas kelias gauti paramą inovatyvioms, tačiau konkrečia Konceptijoje nurodyta veikla neužsiimančioms įmonėms.

Pareiškėja į bylą pateikė A. B., Informacinės ir ryšių technologijos sumanios specializacijos prioriteto darbo grupės nario, UAB „SUPER HOW“ vadovo, išvadą dėl atitikimo Sumanios specializacijos kriterijui vertinant kvietimo „Skaitmeniniai MVĮ čekiai“ projektus, kurioje daroma išvada, kad Sumaniosios specializacijos koncepcija turi būti taikoma plačiai, atsižvelgiant į realų sektorių tarpusavio sąveikos kontekstą. Ribotas koncepcijos interpretavimas galėtų sutrikdyti ekosistemos vystymąsi ir trukdyti strateginių tikslų įgyvendinimui (b. l. 143–144).

2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos administruojančiųjų institucijų ir tarpinės institucijos funkcijų sąrašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos finansų ministro 2021 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. 1K-237 „Dėl funkcijų paskirstymo įgyvendinant 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programą“, 5.2 papunktyje nustatyta savarankiškoji Agentūros, kaip AI, funkcija – organizuoti ir atlikti projektų atranką, priimti sprendimus dėl projektų įgyvendinimo planų atmetimo, sudaryti projektų sutartis su pareiškėjais, kuriems skirtas finansavimas, konsultuoti pareiškėjus projektų įgyvendinimo planų rengimo ir teikimo AI klausimais.

Taisyklių (cituojamos nuostatos galiojo tiek PĮP pateikimo, tiek Sprendimo priėmimo metu) 5 punkte įtvirtinta, kad AI, vertindamos PĮP ir vykdydamos projektų įgyvendinimo priežiūrą, priimdamos sprendimus dėl projekto finansavimo ir papildomo įgyvendinamo projekto finansavimo, turi užtikrinti, kad, be kitų, bus laikomasi lygiateisiškumo (visiems tam tikro kvietimo teikti PĮP ir (ar) projektams turi būti taikomi vienodi planavimo, vertinimo ir įgyvendinimo priežiūros principai), taip pat nešališkumo ir skaidrumo principų (5 punktas).

Taisyklių 47 punkte nurodyta, jog kiekvienas projektas turi atitikti projektų atrankos kriterijus: projektų bendruosius atrankos kriterijus, išdėstytus 2 priede (47.1 papunktis); projektų

specialiuosius ir (arba) prioritetinius atrankos kriterijus, jei tokie kriterijai buvo nustatyti patvirtintame projektų finansavimo sąlygų apraše (47.2 papunktis). Pagal Taisyklių 55 punktą, jeigu PĮP vertinimo metu nustatoma trūkumų (nepateikti visi reikiami dokumentai ir (ar) informacija, pateikta neišsami ir (ar) netiksli informacija), AI gali paprašyti pareiškėjo per jos nustatytą terminą ištaisyti nustatytus trūkumus. Jeigu pareiškėjas per nustatytą terminą trūkumų neištaiso, AI turi teisę priimti sprendimą atmesti PĮP. Taisyklių 70 punkte nustatyta, kad jeigu projektas neatitinka bent vieno pažangos priemonės apraše nustatyto reikalavimo, projektų bendrojo ir (arba) specialiojo atrankos kriterijų, AI priima sprendimą atmesti PĮP.

Taisyklėse taip pat įtvirtinta, jog kiekvienas projektas turi atitikti atrankos kriterijus, tame tarpe, projektų bendruosius atrankos kriterijus, išdėstytus Taisyklių 2 priede, bei specialiuosius ir (arba) prioritetinius atrankos kriterijus, jei tokie buvo nustatyti patvirtintame projekto finansavimo sąlygų apraše (47 punktą ir jo 47.1, 47.2 papunkčiai). Taisyklių 2 priedo 9.1 papunktyje nurodyta, kad projektas turi atitikti specialiuosius atrankos kriterijus. Atitinkamai PFSA 2.3.9 papunktyje numatyta, kad pareiškėjai ir projektai turi atitikti bendruosius projektų atrankos kriterijus, kurių sąrašas ir vertinimo metodika nustatyti Taisyklių 2 priede, ir atitikti PFSA 9 punkte nustatytus specialiuosius projektų atrankos kriterijus, patvirtintus 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos stebėsenos komiteto 2024 m. birželio 13 d. posėdžio protokoliniu sprendimu Nr. 46P-5 (21). PFSA 9 punkte nurodytas specialusis atrankos kriterijus Nr. 2 „MVĮ vykdoma veikla atitinka koncepcijos ir bent vieno šios koncepcijos prioriteto įgyvendinimo tematiką“, taip pat nurodyta ir šio kriterijaus vertinimo metodika: vertinama, ar MVĮ vykdoma veikla prisideda prie koncepcijos ir atitinka bent vieno šios koncepcijos prioriteto įgyvendinimo tematiką. Kriterijus taikomas tik vertinimo metu. Kriterijaus atitiktis vertinama pagal kartu su PĮP pateikiamą užpildytą PFSA 3 priedą. PFSA 2.3.11 papunktyje nurodyta, jog pareiškėjas kartu su PĮP pateiktame PFSA 3 priede nurodo, kuriai iš koncepcijoje nustatytų MTEPI prioritetų priskirtina MVĮ vykdoma veikla, taip pat nurodo, kurią MTEPI prioriteto įgyvendinimo tematiką atitinka MVĮ vykdoma veikla. Jei MVĮ vykdo kelias veiklas, atitikimas MTEPI prioritetui ir tematikai vertinamas pagal pagrindinę MVĮ veiklą (veiklą, iš kurios gaunama didžiausia dalis pajamų). Galutinę atitiktį konkrečiam MTEPI prioritetui ir įgyvendinimo tematikai nustato administruojančioji institucija vertinimo metu.

PFSA 3 priede „Informacija, reikalinga projekto atitiktį projektų atrankos kriterijams įvertinti“ 2 punkte prašoma užpildyti pareiškėjų vykdomas veiklas, priskiriamas pagal EVRK 2 red.; nurodyta, kad taikoma vertinant projekto atitiktį PFSA 9 punkto 2 specialiojo kriterijaus nuostatomis. Pagal šio priedo 3 punktą reikia nurodyti informaciją apie MVĮ vykdomos veiklos atitiktį koncepcijos prioritetams, kurie yra trys: 1) Sveikatos technologijos ir biotechnologijos; 2) Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos; 3) Informacinės ir ryšių technologijos. Pareiškėjas PĮP turi pagrįsti, kad vykdoma veikla atitinka pasirinktą MTEPI prioritetą ir pasirinktą (-as) MTEPI prioriteto įgyvendinimo tematiką (-as), nurodant sąsajas su šio priedo 2 punkte nurodytomis veiklomis.

Kaip minėta, tikslindama PĮP, pareiškėja nurodė, kad jos vykdoma veikla atitinka koncepcijos prioritetą „Informacinės ir ryšių technologijos“ ir tematiką „Dirbtinis intelektas, didieji ir paskirstytieji duomenys, įvairiarūšė analizė, apdorojimas ir diegimas“.

PFSA 3 priedo 3 punkte nurodyti MTEPI prioritetai ir tematikos yra detalizuoti koncepcijoje, kurios 47 punkte nustatyta, jog prioritetu „Informacinės ir ryšių technologijos“ siekiama paskatinti pažangiųjų technologijų kūrimą ir IT sektoriaus verslo ir mokslo bendradarbiavimą, vertės tinklų kūrimą bei kurti ir plėtoti bendrąją Europos skaitmeninę rinką ir e. valdysenos sistemą. Prognozuojama, kad dėl aukšto DI sprendinių diegimo ir su juo susijusio automatizavimo ateityje visos įmonės turės tiesioginių ir (arba) netiesioginių sąsajų su IT rinka, nes jau dabar ši rinkos dalis sparčiai plečiasi. Didieji duomenys – technologinė tendencija, kuri apima didžiųjų duomenų apdorojimo technologijas, duomenų vizualizaciją, atviruosius duomenis (tiek valstybės, tiek įmonių), atvirąsias paslaugas. Jau dabar Lietuvos įmonėms kykla klausimų, kaip apdoroti duomenis, kaip juos optimizuoti, ir, atsižvelgiant į šį poreikį, kuriamos naujos įmonės, kurių veikla susijusi su didžiais duomenimis, veikia duomenų centrai ir susijusi infrastruktūra. Viena iš

šio prioriteto tematiką – „dirbtinis intelektas, didieji ir paskirstytieji duomenys, įvairiarūšė analizė, apdorojimas ir diegimas“.

Taigi, teisės aktais Agentūrai suteikti įgaliojimai atlikti PĮP vertinimą, o, nustačius neatitiktį taikomiems reikalavimams ir nustatytoms projektų finansavimo sąlygoms, priimti sprendimus dėl PĮP atmetimo. Sistemiškas aukščiau paminėtų normų vertinimas Komisijai leidžia daryti išvadą, jog atitiktis bent vienam iš Konceptijos prioritetų yra būtina sąlyga siekiant gauti finansavimą, ir ši atitiktis yra vertinama analizuojant pareiškėjo vykdomą pagrindinę veiklą. Komisijos vertinimu, nagrinėjamu atveju akivaizdu, jog pareiškėjos vykdoma pagrindinė (teisinė) veikla neatitinka pareiškėjos PĮP nurodomų Konceptijoje įtvirtintų prioritetų. Komisijos vertinimu, Agentūra pagrįstai Sprendime nurodė, kad nors pareiškėja savo veikloje diegia ir naudoja IT sprendimus ir įrankius, tačiau jos vykdoma pagrindinė veikla, iš kurios gaunamos pajamos, nėra susijusi su pažangiųjų technologijų kūrimu ir IT sektoriaus verslo ir mokslo bendradarbiavimu ar vertės tinklų kūrimu, todėl neatitinka prioriteto „Informacinės ir ryšių technologijos“. Todėl darytina išvada, kad Agentūra pagrįstai nusprendė pareiškėjos pateiktą PĮP atmesti.

Pareiškėja nepagrįstai skundžiasi, kad Agentūra esą pakeitė paraiškų vertinimo kriterijus ir apie pakeitimus tinkamai neinformavo, pažeidė pareiškėjos teisėtus lūkesčius gauti paramą.

Agentūrai yra pavesta paraiškų vertinimą atlikti ir sprendimus priimti vadovaujantis PĮP vertinimą reglamentuojančiais teisės aktais. Tuo tarpu, paramos gavimo taisyklės (teisės normas) patvirtino Ministerija ir šios taisyklės (konkrečiai – PFSA, kurio nuostatos kelia abejones pareiškėjai) yra norminis administracinis aktas. Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta, kad LVAT yra vienintelė ir galutinė instancija byloms dėl norminių administracinių aktų, kuriuos priėmė centriniai valstybinio administravimo subjektai, teisėtumo (21 straipsnio 1 dalies 2 punktą). Nagrinėjamu atveju ne Agentūra, o Ministerija patvirtino paraiškų vertinimo taisyklės ir sąlygas finansavimui gauti. Atsižvelgiant į tai, jog šioje byloje skundžiamas (ginčo dalykas yra) būtent Agentūros, kuri yra atsakovė byloje, priimtas Sprendimas, pareiškėjos argumentai, kad teisiniu reglamentavimu nepagrįstai buvo apribotas tinkamų finansavimą gauti asmenų ratas ir pažeisti pareiškėjos teisėti lūkesčiai, šioje individualaus administracinio sprendimo teisėtumo vertinimo byloje yra neaktualūs, nes negali būti nukreipti atsakovės Agentūros atžvilgiu.

Viešojoje teisėje taikomas principas „draudžiama viskas, kas nėra tiesiogiai leidžiama“. Vadovaujantis LVAT praktika, viešojo administravimo subjektai negali atlikti daugiau veiksmų arba priimti kitokių sprendimų, negu teisės aktai suteikia jiems teisę atlikti, t. y. negali vykdyti platesnės kompetencijos, negu jiems leidžia teisės aktai (žr., pvz., 2012 m. kovo 26 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁶⁰²-1252/2012). Veikimas viršijant kompetencijos ribas (*ultra vires*) yra pagrindas viešojo administravimo subjekto aktą pripažinti neteisėtu. Viešojo administravimo subjektas turi tik tuos įgalinimus, kurie jam konkrečiai suteikti, plečiamas kompetencijos aiškinimas – negalimas (žr., pvz., LVAT 2012 m. rugpjūčio 20 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-1660/2012). Taigi Agentūra teigiamą sprendimą dėl finansavimo skyrimo gali priimti tik tais atvejais, kai pateiktas PĮP atitinka taikytinų teisės normų (įskaitant PFSA) reikalavimus, priešingu atveju, ji veiktų *ultra vires* (viršijant įgaliojimus). Taigi Agentūra privalo vadovautis teisės aktais ir negali teisės normų interpretuoti nei siaurinamai nei plečiamai.

Be to, kaip paaiškino atsiliepime Agentūra ir Ministerija, kvietime „Skaitmeniniai MVĮ čekiai“ atitiktis Konceptijai vertinama pagal pagrindinę MVĮ veiklą, iš kurios gaunama didžiausia dalis pajamų, tuo tarpu, pareiškėjos skunde minimame kvietime „MVĮ skaitmeninimas“ nebuvo reikalavimo, kad veikla, susijusi su Konceptijoje numatytais prioritetais ir tematikomis, būtų pagrindinė įmonės veikla (veikla, iš kurios gaunama didžiausia dalis pajamų). Akivaizdu, jog pagal skirtingus kvietimus pateiktų projektų įgyvendinimo planų negalima vertinti vienodai, nes skirtingiems kvietimams tvirtinami atskiri projektų finansavimo sąlygų aprašai, kuriuose nurodyti konkretūs reikalavimai tiek pareiškėjams, tiek Agentūrai (kaip administruojančiai institucijai).

Pagal LVAT praktiką, viešojo administravimo subjektas negali paramos gavėjo teisių riboti labiau, o paramos gavėjas negali turėti lūkesčių daugiau, negu numato atitinkami teisės aktai. Asmuo gali turėti teisėtų lūkesčių tik dėl teisėtai įgytų teisių ir teisėtų interesų (žr., pvz., 2013 m. vasario 18 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁵⁵²-288/2013, 2012 m. gruodžio 18 d. nutartį administracinėje

byloje Nr. A⁵⁵²-3164/2012 ir kt.). Europos Sąjungos Teisingumo Teismas yra pažymėjęs, jog sprendžiant klausimą dėl teisėtų lūkesčių principo pažeidimo, būtina atsižvelgti į tai ar institucijos buvo suteikusios asmenims konkrečias garantijas, dėl kurių neįvykdymo gali atsirasti teisinių pasekmių (pvz., 2004 m. sausio 6 d. sprendimas byloje Nr. C-104/89 *Mulder ir kiti prieš Tarybą ir Komisiją*). Nagrinėjamu atveju nėra pagrindo teigti, kad pareiškėjos teisėti lūkesčiai buvo pažeisti dėl to, kad ankstesnės paraiškų vertinimo pagal kitus kvietimus taisyklės buvo kitokios, o pareiškėja tikėjosi, kad jos nepasikeis. Pareiškėjos PĮP pateikimo metu galiojo teisės normos, kurias Agentūra pagrįstai ir tinkamai taikė, priimdama Sprendimą. Pareiškėja, teikdama PĮP ir siekdama gauti paramą, turėjo galimybę ir netgi privalėjo būti susipažinusi su viešai skelbiamais (tame tarpe ir <https://esinvesticijos.lt/kvietimai/skaitmeniniai-mvi-cekiai>) teisės aktais, reglamentuojančiais PĮP finansavimo tvarką. Be to, Agentūra atsiliepiame taip pat nurodė, kad dokumentų projektai viešam aptarimui buvo paskelbti viešai, taigi buvo galimybė pateikti pasiūlymus dėl formuluočių ar finansavimo sąlygų, tačiau pastabų / pasiūlymų nepateikta.

Apibendrinant išdėstytą darytina išvada, jog Agentūra jai suteiktos kompetencijos ribose tinkamai įvertino pareiškėjos PĮP ir priėmė Sprendimą, kuris atitinka VAI 10 straipsnio 5 dalies 5, 6 punkto reikalavimus – jame nurodytos faktinės aplinkybės, tinkamai pritaikytos teisės normos bei pagrįstai nuspręsta pareiškėjos PĮP atmesti. Sprendime motyvų išdėstymas yra adekvatus, aiškus ir pakankamas. Tokiu būdu nėra pagrindo naikinti Sprendimą remiantis skunde nurodytais argumentais. Atitinkamai negali būti tenkinami ir išvestiniai pareiškėjos skundo Komisijai suformuluoti reikalavimai dėl įpareigojimo atlikti veiksmus.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

uždarnosios akcinės bendrovės „Rimano biuras“ skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimas per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos gali būti skundžiamas Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė
Komisijos nariai

Inga Lipnickienė
Vytautas Kurpuvesas
Inga Morkvėnienė